

Innst. S. nr. 189

(2000-2001)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Olav Gunnar Ballo og Ågot Valle om en bevilgning til ivaretagelse av Ivo Caprinos filmer

Dokument nr. 8:53 (2000-2001)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I henhold til et oppslag i Aftenposten Aften den 13. februar 2001 er to av Ivo Caprinos første fargefilmer så ødelagt at de bare kan vises i sort/hvitt, fordi selve filmmaterialet er i ferd med å tæres i stykker gjennom kjemiske prosesser, som krever omfattende restaurering for å kunne stanses. Det gjelder filmene "Musikk på loftet" og "Dukkedrøm". Digital teknikk kan bidra til å redde disse filmene fra 1951, men kostnadene er anslått til 2 mill. kroner, mens Norsk Filminstituttts samlede årsbudsjett til restaurering av film er på 3,8 mill. kroner. Instituttet har bedt Kulturdepartementet om 10 mill. kroner, utfra en samlet plan om restaurering av norske fargefilmer fram til 1970.

Også "Den standhaftige tinnsoldat", vist en rekke ganger i barne-TV på norsk fjernsyn, og en av klassikerne i Caprinos kortfilmproduksjon, er i faresonen. Det samme gjelder "Ugler i mosen" fra 1958, og som det med digital teknikk utfra opplysninger fra filmarkivleder Håvard Oppøyen ved Norsk Filminstitutt (jf. artikkelen i Aftenposten Aften den 13. februar 2001) vil koste mellom 8 og 10 mill. kroner å restaurere.

Det mangler midler til å ivareta og restaurere norske fargefilmer, som utgjør en vesentlig del av nyere norsk kulturhistorie. Caprinos plass i norsk kulturhistorie er så ubestridt at det vil framstå som utilgivelig dersom hans kulturskatter skulle gå tapt som en konsekvens av manglende ressurser til ivaretagelse av filmene. Nødvendige midler bør dermed stilles til rådighet for at en ivaretagelse av Caprinos filmer kan finne sted.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en bevilgning til ivaretagelse og istandsetting av Ivo Caprinos filmproduksjon.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jon Olav Alstad, Frank Willy Larsen, Liv Marit Moland, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Shahbaz Tariq, fra Kristelig Folkeparti, lederen May-Helen Molvær Grimstad og Ola T. Lånke, fra Høyre, Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold og Per Sandberg, fra Senterpartiet, Anne Enger Lahnstein, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, og representanten Inger Stolt-Nielsen, mener det er viktig å sikre de kulturskatter som ligger i alle filmer på en slik måte at de kan bevares for ettertiden. Det vises i den sammenheng til brev av 9. mars 2001 fra kulturministeren (se vedlegg) som understreker det arbeidet som skjer med dette i Filminstituttet. Komiteen er kjent med at de filmene som er omtalt i forslaget ikke er tilgjengelig for dette arbeidet, men regner med at dette blir avklart på bakgrunn av de initiativ som er tatt. Komiteen vil derfor komme tilbake til dette i forbindelse med de årlige budsjettbehandlingene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at det haster med å restaurere norske fargefilmer produsert til og med 1970. Men det vil samtidig være svært presserende å planlegge og sette i gang forarbeidet for restaurering av alle filmer fra hele 1970-tallet, fordi disse filmene vil være i eller nærme seg faresonen der filmmateriale blir ødelagt. Dette medlem mener at Ivo Caprinos filmer fra hele denne perioden er en særs viktig del av den norske filmskatten. Dette medlem ber derfor om at det blir tatt de nødvendige initiativ for å sikre deponering av Ivo Caprinos filmmateriale og at restaureringsarbei-

det blir gjort økonomisk mulig slik at filmene kan sikres og gjøres tilgjengelig for ettertiden. Dette vil kreve ekstra bevilgninger til Norsk Filminstitutt. Dette medlem mener at det må bevilges penger til restaureringsarbeidet allerede i Revidert nasjonalbudsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til ivaretagelse og istandsetting av Ivo Caprinos filmproduksjon."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til ivaretagelse og istandsetting av Ivo Caprinos filmproduksjon.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:53 (2000-2001) - forslag fra stortingsrepresentantene Olav Gunnar Ballo og Ågot Valle om en bevilgning til ivaretagelse av Ivo Caprinos filmer - vedlegges protokollen.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 27. mars 2001

May-Helen Molvær Grimstad
leder

Jon Olav Alstad
ordfører

Oddbjørg Ausdal Starrfelt
sekretær

Vedlegg

Brev fra Kulturdepartementet, v/statsråden til familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, datert 9. mars 2001

Dok. nr. 8:53 (2000-2001) Bevilgning til ivaretagelse av Ivo Caprinos filmer

Vi viser til brev av 27. februar 2001 vedlagt Dok. 8:53 (2000-2001) fra Familie, kultur- og administrasjonskomiteen. Stortingsrepresentantene Olav Gunnar Ballo og Ågot Valle anmoder i forslaget Stortinget om å be regjeringen fremme forslag om en bevilgning til ivaretagelse og istandsetting av Ivo Caprinos filmproduksjon.

1. Kommentarer til saksfremstillingen

Det kan synes som om forslaget i dokument 8:53 (2000-2001) i hovedsak baserer seg på omtale av saken i Aftenposten Aften 13. februar 2001. Vi har følgende kommentarer til de faktiske opplysninger i forslaget:

Ivo Caprinos totale filmproduksjon omfatter 10 korte fiksjons-dukkefilmer, 50-60 korte reklame-/oppdragsfilmer og to helaftens filmer - *Flåkløya* og *Ugler i mosen*. Bare en mindre del av dette materialet er deponert ved Norsk Filminstitutt, da de fleste av filmene er oppbevart hos produsenten, som også har rettighetene til utnyttelse. Siden filminstituttet bare er i besittelse av en liten del av filmene har instituttet ingen mulighet til å dokumentere tilstanden på helheten i Ivo Caprinos filmproduksjon. Filminstituttet har således ikke grunnlag for å vurdere behovet for istandsettelse av Caprinos samlede produksjon.

Ivo Caprino ble gjort klar over tilstanden til de filmene Norsk Filminstitutt har i arkivet, men valgte mens han levde å beholde øvrig filmmateriale hos seg. Familien Caprino vil nå bli tilbudt deponering av dette filmmaterialet hos Norsk Filminstitutt.

Norsk Filminstitutt opplyser for øvrig at digital restaurering (hvor tradisjonell restaurering ikke lenger er mulig) foreløpig er så kostbart at det ikke betraktes som et reelt alternativ.

I forslaget fra representantene Valle og Ballo heter det at filminstituttet har bedt Kulturdepartementet om 10 mill. kroner, utfra en samlet plan om restaurering av norske fargefilmer fram til 1970. Vi gjør oppmerksom på at dette ikke medfører riktighet. Filminstituttet har i sin budsjettøknad for 2002 bl.a. foreslått en ekstrabevilgning på 10 millioner kroner til restaurering av norske spillefilmer fra perioden 1952-70. Pga. kapasitets-hensyn foreslår Norsk Filminstitutt at bevilgningen fordeles over tre år. Budsjettøknaden vil bli behandlet på ordinær måte.

2. Vurdering av forslaget

Kulturdepartementet har det overordnede ansvaret for bevaring og restaurering av den norske filmarven.

Det faglige ansvaret for bevaring og restaurering av den norske filmarven er lagt til Norsk Filminstitutt og Nasjonalbiblioteket. Det er følgelig opp til disse virksomhetene å prioritere hvilke filmer som til enhver tid skal restaureres. Kulturdepartementet forutsetter at virksomhetene vurderer restaurering av enkeltfilmer i forhold til det totale behovet for restaurering av filmarven.

Kulturdepartementet må videre forutsette at virksomhetene som har fagansvaret melder inn behov for midler til restaurering og bevaring. Det er i 2001 bevilget i dag 3,8 mill. kroner til restaurering av eldre film ved Norsk Filminstitutt. Filminstituttet har de siste årene ikke bedt om ytterligere midler til restaurering av film.